

การสร้างชุดการสอนกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนประภามนตรี 2*

THE CREATION OF TEACHING PACKAGE ON ACTIVITIES TO ENHANCE LISTENING, SINGING AND MOVEMENT SKILLS FOR STUDENTS IN KINDERGARTEN 1 AT PRAPHAMONTREE 2 SCHOOL

สุชาดา ยूरศักดิ์* และ นัฏฐิกา สุนทรธนผล

Suchada Yurasak and Nuttika Soontorntanaphol

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Srinakharinwirot University, Thailand

*Corresponding author E-mail: toungtoei1208@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและประเมินประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาล 1 รวมทั้งศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ด้วยชุดการสอนกิจกรรมเสริมทักษะดังกล่าว โดยใช้การวิจัยแบบการทดลองแบบกลุ่มเดียว และมีวิธีการดำเนินวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบกลุ่ม จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 25 คน ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นอนุบาล 1 โรงเรียนประภามนตรี 2 ในระยะเวลา 8 สัปดาห์ และได้วัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียนทุกสัปดาห์ ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีคุณภาพดี สามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้ โดยมีผลการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ค่าเฉลี่ยที่ได้คือ 4.89 ด้านแบบทดสอบค่าเฉลี่ยที่ได้ คือ 5.0 โดยภาพรวมทั้งหมด พบว่า ค่าเฉลี่ยที่ได้คือ 4.96 แปลว่า คุณภาพของชุดการสอนกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหวมีคุณภาพที่ดี ด้านผลการประเมินจากการทดลองใช้ชุดการสอนกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหวทั้งหมด 6 แผนการเรียนรู้กับนักเรียนชั้นอนุบาล 1 โรงเรียนประภามนตรี 2 จำนวนทั้งหมด 25 คน เพื่อหาประสิทธิภาพชุดการสอน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนที่นักเรียนได้ทำแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้เพื่อหาประสิทธิภาพตัวแรก (E_1) และคะแนนประเมินหลังเรียนที่นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาวิเคราะห์ (E_2) พบว่า E_1 เท่ากับ 83.8 และ E_2 เท่ากับ 89.8 แสดงว่า กิจกรรมที่ผู้เรียนได้ทำกับการสอบหลังเรียนในสวนของทฤษฎี มีความสอดคล้องกัน และส่งผลให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำสำคัญ: ชุดการสอน, ผลสัมฤทธิ์, ชั้นอนุบาล

* Received May 19, 2023; Revised June 27, 2023; Accepted July 10, 2023

Abstract

The objectives of this research were to create and evaluate the effectiveness of teaching packages for listening, singing and movement skills. for kindergarten 1 students, including studying their learning achievements with the aforementioned skills-enhancing activities teaching package using a single-group experimental research And there was a method for conducting research from a sample group by random group 1 classroom, including 25 people, who were students in Kindergarten 1, Praphamontree 2 School, for a period of 8 weeks, and their achievements were measured every week after school. The results : That the tutorials created are of good quality, can be used in research The results of the quality assessment by experts were divided into 2 aspects : content, the average was 4.89, for the test, the average was 5.0. Overall. It was found that the overall average was 4.96, meaning the quality of the teaching package. Activities that enhance listening, singing and movement skills are of good quality. In terms of the evaluation results from the experimental teaching package of activities to enhance listening, singing and movement skills, a total of 6 learning plans with 25 students in Kindergarten 1 of Praphamontree 2 School in order to find the effectiveness of the teaching package. by analyzing the data to determine efficiency The researcher analyzed the data from the scores students took on the end-of-unit test to determine the first performance (E_1) and the scores after the students took the achievement test (E_2). It was found that E_1 equals 83.8 and E_2 equals 89.8 indicating that the activities the learners have done with the post-test in theory have consistency and resulted in changes in learners' academic achievement.

Keywords: Teaching Package, Achievement, Kindergarten

บทนำ

การพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กจำเป็นที่จะต้องกระตุ้นให้สมองสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต การเรียนรู้จากสิ่งรอบ ๆ ตัว โดยผ่านทางประสาทสัมผัสและอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย ที่จะทำให้อวัยวะต่าง ๆ ตื่นเต้น สนุกสนานไปกับธรรมชาติการสัมผัสสิ่งแวดล้อมเป็นการรับรู้ความรู้สึกรอบตัวที่แปลกใหม่ จะทำให้อวัยวะต่าง ๆ ได้รับการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาสติปัญญา และความสามารถในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ การเรียนรู้ของระบบการศึกษาไทยแนวใหม่ มีการจัดให้เด็กได้มีโอกาสเรียนวิชาดนตรีทุกคน เพราะดนตรีเป็นเครื่องมือที่จะสามารถเปลี่ยนแปลงบรรยากาศของการศึกษา ช่วยส่งเสริมให้เด็กมีความเฉลียวฉลาด มีความคิดสร้างสรรค์ (พิชัย ตั้งประโคน, 2564) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาให้นักเรียนทุกคนเป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งทางด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลกมีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งมีเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษาดูแลชีวิต โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) การศึกษาดนตรี เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และจัดได้ว่าเป็นวิชาที่มีความสำคัญในการพัฒนาและขัดเกลาจิตใจของมนุษย์ให้มีศักยภาพและสุนทรียภาพ การเรียนรู้ทางสาระวิชาดนตรี เกี่ยวข้องกับเรื่องของเนื้อหาและแนวคิดทักษะต่าง ๆ ทางด้านดนตรี การที่จะพัฒนาทักษะต่าง ๆ ทางดนตรี การฟัง การร้อง การบรรเลง เครื่องดนตรี การแต่งเพลง นักเรียนจะต้องทราบและมีความเข้าใจเกี่ยวกับสาระดนตรี แนวคิดเนื้อหาเป็นพื้นฐาน และใช้ความรู้ในการพัฒนาความสามารถทั่วไป และความสามารถ

เฉพาะทางดนตรี (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2541) เหตุเพราะกระทรวงศึกษาธิการ ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์ของคนตรี เนื่องด้วยการพัฒนาทักษะทางดนตรี ทั้งในเรื่องการขับร้อง การบรรเลงเครื่องดนตรี หรือทักษะอื่น ๆ ที่เกิดจากการทำกิจกรรมในวิชาดนตรี นั้นสามารถช่วยพัฒนาการในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมนอกจากนี้ยังช่วยเสริมสร้างสมาธิ ความจำ เข้าใจปัญหา ความคิด สร้างสรรค์ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่พึงประสงค์ ให้แก่นักเรียน (ปิ่นตบูนิต ปัญญาสังข์, 2550)

การเรียนการสอนดนตรีระดับปฐมวัยในประเทศไทยของเรามีการเริ่มต้นเรียนวิชาดนตรีที่ยากเกินไปสำหรับเด็กๆ ซึ่งอันที่จริงแล้วกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว เป็นสิ่งสำคัญของการเรียนหรือพัฒนาการด้านการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และได้มีพัฒนาการที่เร็วและดีขึ้น ดังนั้น กิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว ของเด็กจึง เป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหวให้ดียิ่งขึ้น เมื่อผู้เรียนมีทักษะเหล่านี้ที่ดีย่อมส่งผลต่อการเรียนเครื่องดนตรี ด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนทุกคนจะได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ทักษะการร้อง การฟังและการเคลื่อนไหวที่ดี การร้องก็ช่วยให้พัฒนาเรื่องของการได้ยินเสียงด้วยเช่นกัน สามารถได้ยินเสียงและทำนองโดยคิดเสียงนั้นให้อยู่ในสมองของผู้เรียน จากนั้นร้องเสียงที่ได้ยินออกมา กระบวนการข้างต้นนี้จะช่วยพัฒนาทักษะทางด้านดนตรีโดยที่ไม่ต้องอาศัยเครื่องดนตรี ถ้ามีเสียงของดนตรีในหัว ก็จะสามารถแสดงความคิดนั้นผ่านเสียงร้องหรือเครื่องดนตรี และสามารถเขียนเสียงที่อยู่ในความคิด ดังนั้น กิจกรรมเสริมทักษะต่าง ๆ เช่น การฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว จึงเป็นกิจกรรมที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนระดับนี้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษา ทั้งนี้ ทฤษฎีการสอนดนตรีของของดาลโครซ (Dalcroze Approach) นี้ได้ชี้เด่นชัดว่า มีการให้ความสำคัญของการฝึกประสาททางต่าง ๆ เช่น จังหวะ ระดับเสียง ความแตกต่างของเสียง โดยใช้กิจกรรมการสอยริธึม มิก การสอนโซลเฟจ และการอิมโพรไวเซชันเป็นสื่อ และมีลำดับขั้นตอนจากง่ายมาหายากตามพัฒนาการของเด็ก ด้านการสอนดนตรีของออร์ฟ (Orff Schulwerk) มีการรวมเอาดนตรี การเคลื่อนไหว และการพูดเข้าด้วยกัน (วรรณวุฒิ วรรณารุณ, 2553) ส่วนการสอนดนตรีของโคดาไล (Kodály Approach) เน้นการสอนร้องเพลงเป็นหลักการร้องเพลงเป็นการใช้เสียงที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติซึ่งเด็กคุ้นเคยอยู่แล้ว ฝึกควบคู่กับการอ่านโน้ตจนสามารถอ่านและเขียนโน้ตได้โคดาไลมีความคิดว่า ดนตรีสำหรับเด็กมีความสำคัญและต้องพัฒนาเช่นเดียวกับภาษา เด็กควรฟังดนตรีก่อนแสดงออกทางการร้อง หรือการเล่น และเมื่อเขามีประสบการณ์เพียงพอก็สามารถฝึกการอ่านและเขียนภาษาดนตรีได้ (ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์, 2555) และจากผลการศึกษาของ เกษมสันต์ ทรายู ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะทางดนตรีตามแนวคิดของดาลโครซ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทั้งนี้ ได้พบปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาดนตรีของนักเรียนต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนด โดยเฉพาะเนื้อหาเรื่องการปฏิบัติทักษะดนตรี การระบุระดับเสียง รูปแบบจังหวะและความเร็วของจังหวะการอ่านเขียนโน้ตดนตรีสากลการร้องเพลงโดยใช้ช่วงเสียงที่เหมาะสมกับตนเอง และยังพบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ขาดความกระตือรือร้นขาดความสนใจจดจ่อในเนื้อหาที่เรียนในช่วงโมฆะระหว่างการเรียนรายวิชาดนตรี (เกษมสันต์ ทรายู, 2564)

โรงเรียนประถมดนตรี 2 เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ซึ่งมีการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้น เตรียมอนุบาล ถึง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้ประสบปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรี และการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนด้วยกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัย

ดังที่กล่าวมาแล้ว การเรียนการสอนดนตรีระดับปฐมวัยในประเทศไทยของเรามีการเริ่มต้นเรียนวิชาดนตรีที่ยากเกินไปสำหรับเด็กๆ ซึ่งอันที่จริงแล้วกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว เป็นสิ่งสำคัญของการเรียนหรือพัฒนาการด้านการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และได้มีพัฒนาการที่เร็วและดีขึ้น ดังนั้น กิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว จึงเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาการฟังการร้อง และ

การเคลื่อนให้ดียิ่งขึ้น เมื่อผู้เรียนมีทักษะเหล่านี้ที่ดีย่อมส่งผลต่อการเรียนเครื่องดนตรี ด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี และทักษะทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ผู้วิจัยมุ่งสร้างชุดการสอนกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว ที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์และเป็นข้อมูล หรือแบบตัวอย่างสำหรับผู้สนใจในการสอนด้านการพัฒนาทักษะด้านการฟัง การร้องและการเคลื่อนไหวของครูผู้สอนวิชาดนตรี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างชุดการสอนกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหวของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนประภามนตรี 2
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาล 1 โรงเรียนประภามนตรี 2
3. เพื่อศึกษาหาผลสัมฤทธิ์ระหว่างเรียนและหลังเรียน ด้วยชุดการสอนกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาล 1 โรงเรียนประภามนตรี 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (experimental research) มีดำเนินการในลักษณะของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุดการสอนกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหวของนักเรียนระดับชั้นอนุบาล 1 ที่มีประสิทธิภาพและสามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้กับผู้เรียนได้ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้มีการกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับสลากห้องเรียน (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) คือ นักเรียนชั้นอนุบาล 1 ห้อง จำนวน 25 คน

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือมีขั้นตอน ดังนี้ 1) การศึกษาข้อมูล โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) ศึกษาวิธีการสอนโดยใช้แนวทางของนักทฤษฎี คือ ทฤษฎีการสอนดนตรีของดัลโครซ (Dalcroze Approach) คือ การให้ความสำคัญของการฝึกไสตประสาททางด้านต่าง ๆ และมีลำดับขั้นตอนจากง่ายมาหายากตามพัฒนาการของเด็ก การสอนดนตรีของออร์ฟ (Orff Schulwerk) คือ การรวมเอาดนตรี การเคลื่อนไหว และการพูดเข้าด้วยกัน (วรรณวุฒิ วรรณารุณ, 2553) และการสอนดนตรีของโคดály (Kodály Approach) ที่เน้นการสอนร้องเพลง เป็นหลักการร้องเพลงเป็นการใช้เสียงที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติ ฝึกควบคู่กับการอ่านโน้ต (ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์, 2555) 3) การสร้างชุดการสอนกิจกรรมเสริมทักษะ โดยผู้วิจัยได้เขียนร่างกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา เพื่อนำข้อมูล กลับมาปรับกิจกรรมให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นตามข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้คำแนะนำเพื่อนำไปใช้ในการทดลอง 4) การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลที่ได้ โดยทำการบันทึกผลการเรียนไว้ในแต่ละครั้ง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยนี้ เป็นการทดลองใช้ชุดการสอนกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว โดยทดลองจำนวน 8 สัปดาห์ โดยใช้เวลาในคาบเรียนวิชาดนตรีเด็กเล็ก สัปดาห์ละ 1 คาบเรียน คาบเรียนละ 40 นาที กับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนประภามนตรี 2 จำนวน 25 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว ของนักเรียนชั้นอนุบาล 1 โรงเรียนประจักษ์มนตรี 2 โดยใช้สถิติที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพสถิติที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยรวบรวมสถิติที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ คือ หาความเที่ยงตรง (Validity) ของชุดการสอนกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว ของนักเรียนชั้นอนุบาล 1 โรงเรียนประจักษ์มนตรี 2 โดยพิจารณาจาก

1. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) (ประสาธน์ เนืองเฉลิม, 2556) ซึ่งมีสูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน ความสอดคล้องของเนื้อหา
	$\sum R$	แทน ผลรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2. ความยากง่าย (P) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สูตร (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2536)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	P	แทน ค่าความยากง่ายของคำถามแต่ละข้อ
	R	แทน จำนวนคนที่ทำข้อนั้นถูก
	N	แทน จำนวนคนที่ทำข้อนั้นทั้งหมด

3. ค่าอำนาจจำแนก (D) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สูตร (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2536)

$$D = \frac{R_u - R_L}{\frac{n}{2}}$$

เมื่อ	D	แทน ค่าอำนาจจำแนก
	R_u	แทน จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มสูง
	R_L	แทน จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ
	N	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

4. ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยวิธีของ คูเดอร์-ริชาร์ดสัน โดยใช้สูตร KR-20 (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2539)

$$r_n = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{s^2} \right\}$$

เมื่อ	r_n	แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	n	แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	p	แทน สัดส่วนของผู้ที่ทำได้ในข้อหนึ่ง ๆ
	q	แทน สัดส่วนของผู้ที่ทำได้ในข้อหนึ่ง ๆ หรือ คือ 1-p
	s^2	แทน คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือฉบับนั้น

5. สถิติที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพ การหาประสิทธิภาพของกระบวนการใช้สูตรดังนี้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2551)

$$E_1 = \left[\frac{\sum x}{N} \right] \times 100$$

$$E_2 = \left[\frac{\sum F}{N} \right] \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	E_2	แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum x$	แทน คะแนนรวมของแบบทดสอบระหว่างเรียน
	$\sum F$	แทน คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน
	N	แทน จำนวนผู้เรียน
	A	แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบระหว่างเรียน
	B	แทน คะแนน

ผลการวิจัย

1. การสร้างชุดการสอนกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหวของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนประภามนตรี 2

การสร้างชุดการสอนผู้วิจัยได้พบปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเองจากการที่สอนนักเรียนในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนประภามนตรี 2 ผู้วิจัยจึงมีวิธีการสร้างชุดสอนและวิธีการแก้ปัญหา ได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาในการสร้างชุดการสอนกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหวของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนประภามนตรี 2

แผนการเรียนรู้	ปัญหาการสร้างชุดการสอน	แนวทางการแก้ไขปัญหาการสร้างชุดการสอน
แผนการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง พื้นฐานและความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับตัวโน้ต	นักเรียนไม่สามารถอ่านชื่อตัวโน้ตหรือจำ ชื่อตัวโน้ตสัญลักษณ์พยัญชนะไทยได้	สร้างชุดการสอนเพื่อแก้ปัญหาให้นักเรียนรู้จักและจำชื่อตัวโน้ตต่าง ๆ ได้ และผู้วิจัยได้ปรับแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
แผนการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง พื้นฐานและความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับตัวโน้ต	นักเรียนไม่สามารถอ่านชื่อตัวโน้ตหรือจำ ชื่อตัวโน้ตสัญลักษณ์พยัญชนะภาษาอังกฤษได้	สร้างชุดการสอนเพื่อแก้ปัญหาให้นักเรียนรู้จักและจำชื่อตัวโน้ตต่าง ๆ ได้ โดยมีการนำ สัญลักษณ์มือและการออกเสียงประกอบตัวโน้ตเข้ามา และผู้วิจัยได้ปรับแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
แผนการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง พื้นฐานและความรู้ทั่วไปเรื่องจังหวะ	นักเรียนไม่รู้จักเกี่ยวกับจังหวะต่าง ๆ และจังหวะจังหวะหยุดได้เลย	สร้างชุดการสอนเพื่อโดยการนำรูปภาพที่นักเรียนรู้จักเข้ามาเป็นสื่อการเรียนการสอน และผู้วิจัยได้ปรับแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
แผนการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง พื้นฐานและความรู้ทั่วไปเรื่องจังหวะ	นักเรียนไม่รู้จักเกี่ยวกับสัญลักษณ์ของจังหวะต่าง ๆ	สร้างชุดการสอนนี้ขึ้นมาเพื่อโดยนำสัญลักษณ์รูปภาพมาแทนสัญลักษณ์จังหวะต่าง ๆ พร้อมกับให้นักเรียนออกเสียงและปรบมือตามจังหวะและผู้วิจัยได้ปรับแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
แผนการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การฟังและการร้องแยกเสียงของตัวโน้ต	นักเรียนไม่สามารถแยกเสียงโน้ตเสียงต่ำและโน้ตเสียงสูงได้	จัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนฟังเสียงเปียโน ซึ่งผู้วิจัยเป็นคนกดเปียโน เพื่อให้นักเรียนได้ฟังและร้องตาม และผู้วิจัยได้ปรับแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

แผนการเรียนรู้	ปัญหาการสร้างชุดการสอน	แนวทางการแก้ไขปัญหาการสร้างชุดการสอน
แผนการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง การเคลื่อนไหวร่างกายกับจังหวะ	นักเรียนไม่สามารถเคลื่อนไหวตามจังหวะที่ได้ยินให้ตรงกับจังหวะได้	สร้างชุดการสอนเพื่อโดยให้นักเรียนแสดงท่าทางต่าง ๆ ประกอบกับเสียงจังหวะกลอง ที่ผู้วิจัยเป็นคนตีและกำหนด จากนั้นให้นักเรียนจินตนาการและสร้างสรรค์ท่าทางตามความคิดของตนเองประกอบเพลง และผู้วิจัยได้ปรับแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2. ประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาล 1 โรงเรียนประถมดนตรี 2

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหวสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนประถมดนตรี 2 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนที่นักเรียนได้ทำแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้เพื่อหาประสิทธิภาพตัวแรก (E 1) และคะแนนประเมินหลังเรียนที่นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว มาวิเคราะห์ (E2) ซึ่งปรากฏ ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของหน่วยการเรียนรู้ 1 - 6 ตามเกณฑ์ 80/80

หน่วยการเรียนรู้	จำนวนนักเรียน (คน)	แบบทดสอบท้ายหน่วย				แบบทดสอบหลังเรียน				E ₁ /E ₂
		คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	คะแนนรวมที่ได้	E ₁	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	คะแนนรวมที่ได้	E ₂	
1	25	10	250	201	80.4	20	500	449	89.8	80.4/89.8
2		10	250	203	81.2	20	500	449	89.8	81.2/89.8
3		10	250	209	83.6	20	500	449	89.8	83.6/89.8
4		10	250	211	84.4	20	500	449	89.8	84.4/89.8
5		10	250	214	85.6	20	500	449	89.8	84.4/89.8
6		10	250	219	87.6	20	500	449	89.8	87.6/89.8
รวม		60	1,500	1,230	83.8	100	500	449	89.8	83.8/89.8

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของหน่วยการเรียนรู้ 1 - 6 ตามเกณฑ์ 80/80 พบว่า ผลคะแนนที่ได้จากการประเมินระหว่างเรียนด้วยการทำแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ 1 - 6 ที่ E₁ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 83.8 และคะแนนที่ได้จากการประเมินหลังเรียนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน E₂ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 89.8 สรุปได้ว่า ชุดการสอนกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนประถมดนตรี 2 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.8/89.8 สูงกว่าเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ 80/80

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยชุดการสอนกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาล 1 โรงเรียนประถมดนตรี 2

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยชุดการสอนกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาล 1 โรงเรียนประถมดนตรี 2

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังเรียนด้วยชุดการสอน กิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว

ผลการทดสอบ	จำนวนนักเรียน (คน)	คะแนนเต็ม	คะแนนเต็ม			
			$\bar{x}$	S.D.	t	sig.
คะแนนทดสอบก่อนเรียน	25	20	8.88	1.30	28.28	.000
คะแนนทดสอบหลังเรียน	25	20	17.96	1.09		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นได้ว่า นักเรียนมีค่าเฉลี่ยของผลการเรียนอยู่ที่ 8.88 แต่หลังจากเรียนด้วยชุดการสอนกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหวที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนักเรียนมีค่าเฉลี่ยของผลการทดสอบหลังเรียนอยู่ที่ 17.96 ซึ่งเมื่อนำผลของการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาทำการเปรียบเทียบพบว่า มีค่าเท่ากับ 28.28 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดการสอนกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

อภิปรายผล

1. การสร้างชุดการสอนกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหวของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนประถมานตรี 2

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างชุดการสอนกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหวของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนประถมานตรี 2 โดยยึดแผนการจัดการเรียนการสอนที่ใช้อยู่ในรายวิชาดนตรีเด็กเล็ก สำหรับนักเรียนอนุบาลชั้นปีที่ 1 โรงเรียนประถมานตรี 2 โดยใช้ระยะเวลาในการสอน สัปดาห์ละ 1 คาบเรียน คาบเรียนละ 40 นาที โดยมีเนื้อหา ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พื้นฐานและความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับตัวโน้ต โดยมีปัญหาการสร้างชุดการสอนฯ คือ นักเรียนไม่สามารถอ่านชื่อ หรือจำชื่อตัวโน้ตสัญลักษณ์พยัญชนะไทยได้ แนวทางการแก้ไขปัญหาการสร้างชุดการสอนฯ คือ การปรับการสร้างชุดการสอนเพื่อแก้ปัญหาให้นักเรียนรู้จักและจำชื่อตัวโน้ตต่าง ๆ ได้ และปรับแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พื้นฐานและความรู้ทั่วไปเรื่องจังหวะ โดยมีปัญหาการสร้างชุดการสอนฯ คือ นักเรียนไม่สามารถอ่านชื่อหรือจำชื่อตัวโน้ตสัญลักษณ์พยัญชนะภาษาอังกฤษได้ แนวทางการแก้ไขปัญหาการสร้างชุดการสอนฯ คือ สร้างชุดการสอนเพื่อแก้ปัญหาให้นักเรียนรู้จักและจำชื่อตัวโน้ตต่าง ๆ โดยมีการนำสัญลักษณ์มือและการออกเสียงประกอบตัวโน้ตเข้ามา

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องการฟังและแยกเสียงของตัวโน้ต โดยมีปัญหาการสร้างชุดการสอนฯ คือ นักเรียนไม่รู้จักจังหวะต่าง ๆ แนวทางการแก้ไขปัญหาการสร้างชุดการสอนฯ คือ สร้างชุดการสอนโดยการนำรูปภาพที่นักเรียนรู้จักเข้ามาเป็นสื่อการเรียนการสอน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องการร้องและการออกเสียง โดยมีปัญหาการสร้างชุดการสอนฯ คือ นักเรียนไม่รู้จักเกี่ยวกับสัญลักษณ์ของจังหวะต่าง ๆ แนวทางการแก้ไขปัญหาการสร้างชุดการสอนฯ คือ สร้างชุดการสอนโดยนำสัญลักษณ์รูปภาพมาแทนสัญลักษณ์จังหวะต่าง ๆ และให้นักเรียนออกเสียงและปรบมือตามจังหวะ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การเคลื่อนไหวร่างกายให้ตรงกับจังหวะ โดยมีปัญหาการสร้างชุดการสอนฯ คือ นักเรียนไม่สามารถแยกเสียงโน้ตเสียงต่ำและเสียงสูงได้ แนวทางการแก้ไขปัญหาการสร้างชุดการสอนฯ คือ สร้างชุดการสอนโดยให้นักเรียนฟังเสียงเปียโน โดยกดเสียงเปียโนโน้ตเสียงต่ำและเสียงสูง เพื่อให้นักเรียนได้ฟังและร้องตาม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 การเคลื่อนไหวร่างกายกับจังหวะ โดยมีปัญหาการสร้างชุดการสอนฯ คือ นักเรียนไม่สามารถเคลื่อนไหวตรงตามจังหวะที่ได้ยินได้ แนวทางการแก้ไขปัญหาการสร้างชุดการสอนฯ คือ สร้างชุดการสอนโดยให้นักเรียนแสดงท่าทางต่าง ๆ ประกอบกับเสียงจังหวะกลองที่ผู้วิจัยเป็นคนตีและกำหนด และให้นักเรียนจินตนาการและสร้างสรรค์ท่าทางตามความคิดของตนเองประกอบเพลง

2. การหาประสิทธิภาพของชุดการสอนกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาล 1 โรงเรียนประภามนตรี 2

จากการสร้างชุดการสอนกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหวสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาล 1 โรงเรียนประภามนตรี 2 จำนวน 25 คน ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกใช้กิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว เข้ามาในคาบเรียนวิชาดนตรีเด็กเล็ก จึงทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจของเทคนิคการฟัง การร้อง การเคลื่อนไหวร่างกาย และสัญลักษณ์จังหวะต่าง ๆ มากขึ้นส่งผลให้คะแนนของผู้เรียนดีขึ้นโดยได้ผลการทดสอบหลังเรียน จึงทำให้ชุดการสอนกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหวสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาล 1 โรงเรียนประภามนตรี 2 มีประสิทธิภาพที่ดีจากผลการทดสอบ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถอภิปรายผล คือ ชุดการสอนกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนประภามนตรี 2 มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับหมายความว่าผู้เรียน ได้คะแนนจากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนคิดเป็นร้อยละ 83.8 เมื่อทำแบบทดสอบหลังเรียน ผู้เรียนได้คะแนนคิดเป็นร้อยละ 89.8 แสดงว่าชุดการสอนกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว สำหรับผู้เรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนประภามนตรี 2 ที่คณะผู้ศึกษาสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80

ชุดการสอนกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนประภามนตรี 2 ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบโดยวิเคราะห์หลักการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เกษร รอดเดช ที่กล่าวไว้ว่า การสร้างชุดการสอนที่ดีต้องเริ่มจากกระบวนการสร้างเป็นขั้นตอนต่าง ๆ เริ่มจากการขั้นตอนง่าย ๆ ไปสู่ขั้นตอนยากและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีสื่อหรือรูปภาพที่เหมาะสมกับผู้เรียน จึงนำมาเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนแผนการจัดการเรียนรู้ได้รับการตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผ่านการประเมินการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ จึงทำให้ได้แผนการจัดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์มีคุณภาพสามารถนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี (เกษร รอดเดช, 2522)

3. ผลสัมฤทธิ์ระหว่างเรียนและหลังเรียน ด้วยชุดการสอนกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาล 1 โรงเรียนประภามนตรี 2

ชุดการสอนกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนประภามนตรี 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้เน้นเกี่ยวกับทักษะการร้อง การฟัง และการเคลื่อนไหว ในทุกชั่วโมง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี ของโคตยา ดาโคลซ และสามารถนำมาสรุปเป็นผลพัฒนาการของเด็กได้ ดังนี้

3.1 ด้านทักษะการฟัง เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้มีการจัดกิจกรรมตามแนวคิดของโคตยา ผู้วิจัยจึงเริ่มจากการสอนร้องก่อน โดยผู้เรียนต้องร้องเพลงให้มีคุณภาพ ไพเราะ และมีระดับเสียงที่ถูกต้อง ไม่เพี้ยน ผู้วิจัยจึงมีการสอดแทรกเพลงเข้าไปในแผนการจัดการเรียนรู้ และมีการใช้สัญลักษณ์มือในการแก้ระดับเสียงให้ถูกต้อง หลังจากที่คุณเรียนสามารถทำได้แล้ว ผู้วิจัยมีการทดสอบผู้เรียนโดยการปรบมือให้ผู้เรียนฟัง และให้ผู้เรียนปรบตามให้ถูกต้อง จากนั้นก็จะเริ่มมีการเพิ่มระดับเสียงเข้าไปโดยให้ผู้เรียนร้องตามระดับเสียงที่ได้ยิน จากการใช้แบบฝึกหัดหลังการเรียนการสอน พบว่า ผู้เรียนมีทักษะการฟังที่ดีขึ้น เนื่องจากผู้เรียนสามารถ ปรบจังหวะจากเสียงที่ได้ยิน และร้องให้ตรงตามเสียงที่ได้ยินได้ แต่จะพบว่า หากวันที่ทำกิจกรรมผู้เรียนไม่มีสมาธิในการฟัง จะทำให้ผู้เรียนไม่สามารถฟังเสียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ศึกษาแก้ปัญหาโดยการให้ผู้เรียนฟังทำนองเพลงที่สั้น ๆ มีภาพหรือมีเรื่องราวประกอบในบางครั้ง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และคุ้นเคยในการฟัง ซึ่งสอดคล้องกับ

วิธีการสอนของโคดาย (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2537) พัฒนาเด็ก คือ การเรียนการสอนดนตรีควรมีระดับยากง่ายเหมาะสมกับลักษณะพัฒนาการของเด็กมาผสมผสานเข้าด้วยกัน จะช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะการฟังที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.2 สัญลักษณ์จังหวะหลังจากการใช้กิจกรรมเสริมทักษะควบคู่ไปกับการเรียนการสอนผลปรากฏว่าผู้เรียนมีพัฒนาการด้านจังหวะดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง คือ ผู้เรียนสามารถปรับจังหวะตามโน้ตเพลงได้อย่างคล่องแคล่วมีความเข้าใจในจังหวะของโน้ตแต่ละตัว สามารถปรับจังหวะตามค่าของตัวโน้ตได้ แต่จะพบปัญหาในเรื่องช่วงอายุของผู้เรียน เนื่องจากการปรับจังหวะตามโน้ตนั้นต้องใช้สมาธิในการอ่านจังหวะ จะเห็นได้ว่าผู้เรียนที่มีอายุ 3 ปี จะปรับจังหวะในห้องแรกได้ถูกต้อง หลังจากนั้นจะเริ่มมีการเร่งจังหวะ ทำให้การปรับจังหวะผิดไป จากโน้ตเป็นเพราะผู้เรียนไม่เข้าใจจังหวะเป็นรูปธรรม ผู้วิจัยจึงใช้สัญลักษณ์แทนจังหวะเป็นสัญลักษณ์ของรูปภาพ ต่อมาเปลี่ยนเป็นสัญลักษณ์คล้ายตัวโน้ต และให้ผู้เรียนอ่านออกเสียงเรียกจังหวะก่อน จากนั้นให้อ่านออกเสียงเรียกพร้อมกับปรับจังหวะ เมื่อผู้เรียนทำได้อย่างคล่องแคล่วแล้วผู้วิจัยจึงให้ผู้เรียนอ่านจังหวะในใจพร้อมกับปรับจังหวะและทำแบบเดิมซ้ำ ๆ โดยมีผู้วิจัยคอยตรวจสอบความถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ณรุทธ์ สุทธจิตต์ ที่ระบบสัญลักษณ์ต่าง ๆ แทนจังหวะ โดยเริ่มจากการใช้เป็นลักษณะของรูปภาพก่อน แล้วจึงเปลี่ยนมาเป็นสัญลักษณ์คล้ายตัวโน้ต จนใช้ตัวโน้ตแทนจังหวะในที่สุด ทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในเรื่องของการอ่านโน้ตจังหวะและปรับจังหวะได้ดีขึ้น (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2537)

3.3 ด้านทักษะการร้อง ผู้เรียนสามารถร้องได้ถูกต้องตรงตามระดับเสียง เข้าใจช่วงเสียงของโน้ตมากขึ้น สามารถนึกเสียงในความคิดและร้องออกมาเป็นโน้ตได้อย่างถูกต้อง โดยผู้วิจัยให้ผู้เรียนได้ฟังระดับเสียงและออกเสียงตาม โดยร้องเป็น โด เร มี ฟา ซอล พร้อมกับแสดงสัญลักษณ์มือประกอบผู้เรียนสามารถร้องได้อย่างถูกต้อง พบว่า ผู้เรียนบางคนไม่สามารถออกเสียงเป็น โด เร มี ฟา ซอล ได้จึงทำให้ผู้เรียนไม่สามารถนึกระดับเสียงได้ถูกต้องและขาดความมั่นใจซึ่งผู้เรียนแสดงออกโดยการร้องเสียงเบา ผู้วิจัยจึงให้ผู้เรียนนั้นเริ่มออกเสียงเป็นคำว่า ลา จนคล่อง เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้เกี่ยวกับระยะขึ้นคู่เสียงต่าง ๆ ทราบความสัมพันธ์ของระดับเสียง ทำให้ผู้เรียนจดจำเสียงระดับต่าง ๆ ได้ ผู้วิจัยจึงทำการแก้ไขให้ผู้เรียนชินกับการอ่านโน้ตโดยร้องเป็น โด เร มี ฟา ซอล เริ่มจากการอ่านโน้ตง่ายไปสู่นโน้ตที่ยาก และผู้เรียนสามารถแยกแยะเสียงสูงต่ำ และสามารถร้องตามระดับเสียงได้ดีขึ้น การฝึกสัญญาณมือของโคดายทำให้ผู้เรียนรู้ทิศทางของเสียงสูงต่ำ ทำให้ร้องเสียงตามตัวโน้ตได้แม่นยำมากขึ้น สามารถจดจำระดับเสียงต่าง ๆ ได้ดีขึ้น ซึ่งเป็นพื้นฐานของทักษะดนตรีในด้านต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ณรุทธ์ สุทธจิตต์ ที่เน้นการร้องเป็นหลัก โดยมีการจัดสาระดนตรีอย่างมีระบบระเบียบ และใช้ระบบสัญลักษณ์แทนเสียงดนตรีให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2537)

3.4 ด้านทักษะการเคลื่อนไหว ผู้เรียนสามารถเคลื่อนไหวร่างกายถูกต้องตรงตามจังหวะที่ผู้วิจัยเป็นคนกำหนดไว้ได้ดี สามารถแยกแยะจังหวะช้า และจังหวะเร็ว และสามารถจินตนาการสร้างสรรค์จังหวะกับเพลงที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ได้ดี การฝึกให้ผู้เรียนได้คิดสร้างสรรค์การเคลื่อนไหวด้วยตนเองตามจังหวะเพลงง่าย ๆ นั้น ซึ่งสอดคล้องกับวิธีการสอนของ เชษฐพงศ์ รอดฤดี และผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาด้านการแสดงออกทางดนตรีอีกด้วย พบว่าผู้เรียนบางคนยังไม่สามารถเคลื่อนไหวร่างกายตรงกับจังหวะได้ ซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องความกล้าแสดงออกซึ่งผู้เรียนจะขี้นอาย ๆ ผู้วิจัยจึงทำการแก้ไขโดยผู้วิจัยได้เดินเข้าไปจับมือพาผู้เรียนทำกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนไม่รู้สึกเขินอาย และสร้างความมั่นใจกับผู้เรียน ดังนั้นผู้เรียนจึงสามารถเคลื่อนไหวร่างกายตรงจังหวะได้ดีขึ้น (เชษฐพงศ์ รอดฤดี, 2562)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การสร้างชุดการสอนกิจกรรมเสริมทักษะด้านการฟัง การร้อง และการเคลื่อนไหว สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาล 1 โรงเรียนประถมานตรี 2 ซึ่งชุดการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและหาคุณภาพของชุดการสอน พบว่า ชุดการสอนมีคุณภาพดี สามารถนำไปใช้ได้ โดยผลการประเมินคุณภาพชุดการสอนโดยผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ด้าน ภาพรวมทั้งหมด พบว่า คุณภาพของชุดการสอนมีคุณภาพที่ดี และด้านผลการประเมินจากการทดลองใช้ชุดการสอน พบว่า กิจกรรมที่ผู้เรียนได้ทำกับการสอบหลังเรียนในส่วนของคุณภาพนั้นมีความสอดคล้องกัน และส่งผลให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับข้อเสนอแนะจากการวิจัยนี้ มีดังนี้ การใช้ชุดการสอนควรจะศึกษาคู่มือขั้นตอนต่าง ๆ และปฏิบัติตามคำแนะนำ เพื่อให้กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปตามประสิทธิภาพ โดยการจัดกิจกรรมควรจัดห้องเรียนการสอนที่มีขนาดใหญ่ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีพื้นที่ทำกิจกรรม และควรสร้างบรรยากาศให้น่าสนใจ ไม่รู้สึกกดดันและเครียดเกินไป ทั้งนี้ การทำกิจกรรมผู้สอนต้องคอยสังเกตการณ์ผู้เรียนบ่อย ๆ เพื่อคอยบอกจุดแก้ไขที่ผู้เรียนต้องปรับปรุง ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาและออกแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับช่วงอายุและความสามารถ เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาของช่วงวัย และมีการพัฒนาชุดการสอนทดลองเด็กช่วงอายุอื่น ๆ เพื่อจะได้มีการพัฒนาโดยใช้สื่อการสอนต่าง ๆ เข้ามาร่วมในการพัฒนาเพื่อให้ชุดการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- เกษมสันต์ ตราชู. (2564). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะทางดนตรีตามแนวคิดของดัลโครซ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ใน วิทยานิพนธ์ดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เกษร รองเดช. (2522). การสร้างแบบฝึกเพื่อสอนซ่อมเสริมการออกเสียงพยัญชนะ ง ฟ ฝ คว และ ปว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดนครศรีธรรมราช. ใน วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2551). นวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ธรรมการพิมพ์.
- เชษฐพงศ์ รอดฤดี. (2562). ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะทางด้านดนตรีตามแนวการสอนของออร์ฟและดัลโครซ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนรุ่งอรุณ. ใน วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีตะวันตก. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2537). หลักการของโตตายสู่การปฏิบัติ วิธีการคำนวณดนตรีศึกษาโดยการสอนแบบโคคายแอร์เซเบท เซนยี. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2541). จิตวิทยาการสอนดนตรี. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์. (2555). การสอนดนตรีของซูซูกิ. เรียกใช้เมื่อ 20 มีนาคม 2565 จาก https://www.playmusic.co.th/images/filestorage/2555_06_1/Suzuki.pdf
- ประสาธ เนืองเฉลิม. (2556). วิจัยการเรียนการสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิ่นชชนิต ปัญญาสังข์. (2550). การสอนวิชาขับร้องสากล : กรณีศึกษาโรงเรียนดนตรีมีฟ้า. ใน วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี. มหาวิทยาลัยมหิดล.

พิชัย ตั้งประโคน. (2564). การเรียนฟลูตเบื้องต้น. เรียกใช้เมื่อ 20 มีนาคม 2565 จาก <https://www.gotoknow.org/posts/14882>

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2539). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร : ชมรมเด็ก.

ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. (2536). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศูนย์ ส่งเสริมวิชาการ.

วรรณวุฒิ วรรณารุณ. (2553). ผลของการใช้กิจกรรมดนตรีตามแนวคิดของโตดายที่มีต่อทักษะทางดนตรีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.